

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Framvegis vindur og regn

Eitt lágtrýst, 992 hPa, í ein útsynning úr Íslandi, liggur nærum í stað. Óstøðuga veðrið heldur á og komandi dagarnar koma fleiri brúgvaløg inn yvir Føroyar av útsynningi.

Í dag verður stívt andøvs gul upp í hvassan vind av suðri, 10 til 15 m/s, men fyrrapartin makar hann vindin eitt bil niður í 7 til 10 m/s. Skýggjað og regn og hitin millum 9 og 12 stig.

Í morgin verður andøvs gul upp í ein strúk av suðri og landsynningi, 8 til 13 m/s. Skýggjað og regn, men um náttina klárar í. Hitin millum 9 og 13 stig.

Hósdagin makar hann vindin í gul til stívt andøvs gul av suðri og landsynningi, 5 til 10 m/s, um náttina snarar hann í ein sunnan og makar niður í lot til andøvs gul, 3 til 8 m/s. Turt og sólgloftar, men um kvøldið skýggjað og regn ella ælaveður. Hitin millum 8 og 12 stig.

Fríggjadagin verður lot til andøvs gul av suðri og útsynningi, 3 til 8 m/s, um náttina snarar hann eitt bil í ein landsynning og øtlar vindin í stívt andøvs gul upp í hvassan vind, 10 til 15 m/s. Ælaveður, men eisini sólgloftar og seinnapartin meiri skýggjað. Um kvøldið fer at regna. Hitin millum 9 og 13 stig.

Leygardagin verður gul til stívt andøvs gul av suðri, 5 til 10 m/s. Eitt skifti verður stívt andøvs gul upp í hvassan vind, 10 til 15 m/s, í sunnara og eystara parti av landinum. Um kvøldið makar hann vindin í lot til andøvs gul av suðri og útsynningi, 3 til 8 m/s. Skýggjað og regn, men um kvøldið klárar í. Hitin millum 8 og 12 stig.

Sunnudagin verður lot til andøvs gul, fyrst av suðri og seinni av ymsum ættum, 3 til 8 m/s. Um náttina hækkar hann í norðan og útnyrðing og øtlar nakað. Skýggjað og regn ella ælaveður. Hitin millum 8 og 13 stig.

Shell sendir 255 starvsfólk í Norra til hús

Hóast tilboð um sjálvbodnar fráfaringskipanir hevir ikki eydnast Shell í Norra í fyrsta umfari at skerja starvsfólkahópin sum ætlað. Tí verður nú farið undir eitt nýtt umfar, skrivar tíðindamiðilin Sysla.

Sambært miðlinum skulu 255 fólk sendast til hús.

Niðurskurðurin kemur í kjalarvørrinum á uppkeypinum hjá Shell av BG Group.

Greitt varð longu í maimánaða, at felagið var ovmannað, og tá var ætlanin at siga 140 fólkum upp. Nú er talið á størvum, ið skulu burtur, tó hækkað til 145, og harumframt standa 110 onnur til ikki at fáa langt sínar sáttmálar. Talið er um fólk, ið hava arbeitt við tíðaravmarkaðum verkætlanum.

Kunningarstjórin hjá norska Shell, Jan Soppeland, sigur við Sysla, at fyribils hava ov fá tikið av eini sjálvbodnari fráfaringskipan til, at Shell sleppur undan at skula siga fólk upp, men vónað verður framvegis at kunna skerja starvsfólkahópin við so mongum sjálvbodnum fráfaringskipum sum gjørligt.

Kelda: shippingwatch.dk

Antares.fo

Uttan tonnasjuskatt tódnaði danski handilsflotin ein triðing

Tonnasjuskatturin hevir havt avgerandi týðning fyri vøksturin í danska handilsflotanum, sigur ein nýggj frágreiðing.

Donsku reiðaríini kunnu senda eina tøk til Christiansborg-politikararnar fyri danska tonnasjuskattin.

Uttan tonnasjuskattin, sum er eitt slag av vektgjaldi á skipunum, hevði danski handilsflotin verið meira enn ein triðing minni í dag.

Hetta er niðurstøðan í eini nýggjari greining, sum ráðgevingarfyrirøkan COWI hevir gjørt fyri felagið hjá donsku reiðaríunum, Danmarks Rederiforening.

NIS fevnir nú um 14,8 miljónir bruttotons

Higartil í ár hefur norska altjóða skipaskrásetingin (NIS) havt eina øking upp á 800.000 bruttotons. Spildurnýggja tangaskipið Eco Queen (myndin) stendur einsamalt fyri 157.000 av teimum nýggju bruttotonsunum.

Í summar flaggaðu systurskipini Eco Future og Eco Leader til NIS, eftir at Daewoo-skipasmiðjan í Korea læt norsku eigarunum skipini. Tilsamans standa tey trý risaskipini upp á 336 metrar fyri meira enn 400.000 av nýggju bruttotonsunum í skrásetingini.

Skipini rúma hvør sær meiri olju enn Norra framleiðir í ein dag.

Samanlagt eru bruttotonsini í NIS nú 14,8 miljónir tons.

Øktu tonsini hanga eisini saman við vaksandi talinum av skipum í NIS.

Frá januar 2015 til miðskeiðis í september 2016 er talið á skipum í NIS økt úr 522 til 573 skip. Hetta er fyrstu ferð síðani aldarskiptið, at skipaskrásetingin hefur skrásett so mong nýggj skip.

Kelda: maritime.no

Antares.fo

Spreingja nú fyri Eysturoyartunlinum

Fyrireikingarnar til Eysturoyartunnilin eru nú komnar somikið áleiðis, at fyrstu skotini eru latin av til inntakið á Strondum.

“Væntandi verður sprongt so gott sum hvønn dag næstu trýggjar vikurnar,” skrivar Sjóvar kommuna á síni heimasíðu.

Málið hjá partafelagnum Eystur- og Sandoyartunlar hefur alla tíðina verið, at byrjast skal uppá sjálvan tunnilin í heyst, tí lógin sum arbeiðt verður eftir leggur trýst á tíðarætlanina. Lógin sigur nevniliga at byrjast skal uppá Sandoyartunnilin í 2018.

Nordlysid.fo

Væleydnað ferð gjøgnum Útnyrðingsleiðina

Fyrsta stóra ferðamannaskipið, ið hefur siglt gjøgnum Útnyrðingsleiðina, Crystal Serenity, kom fríggjadagin til New York eftir eina væleydnaða ferð norður um amerikanska meginlandið.

Meira enn 1.000 ferðafólk og manningin, ið taldi 600, luttóku á tí 7.297 fjórðinga langa túrinum, ið vardi í 32 samdøgur.

Bretska rannsóknarskipið RRS Ernest Shackleton fylgdist við ferðamannaskipinum í norðasta partinum av túrinum, sum tó varð avgreiddur uttan trupulleikar.

Crystal Cruises sigur, at túrurin var sera væleydnaður og at hann verður endurtikin næsta ár.

Nordlysid.fo

Meira til av hýsu á Føroyabanka

Magnus Heinason er júst liðugur við árligu heystvirlitstrolingina á Føroyabanka.

Úrslitið vísti, at tað var meira at fáa av hýsu enn vanligt hefur verið seinastu mongu árinum og áleið tað sama, sum var vanligt áðrenn 2005. Talan var um smáa hýsu, sum helst var gýtt í 2015.

Tað var eisini eitt lítið sindur av smáum toski at fáa, men við størri toskinum var verri statt. Veiðan var tann minsta sum nakrantíð hefur verið av stórum toski síðani hesar yvirlitstrolingarnar byrjaðu í 1996.

Magnus Heinason fór av Havnini mikukvøldið 7. september og var inni aftur týsdagin 13. september.

Veðrið á túrinum var vánaligt. Allan leygardagin og meginpartin av mánadegnum lá skipið bakk.

Nordlysid.fo

B36 fær avgerandi leiklut í meistarastriðnum

Føroyameistararnir úr B36 mæta komandi trý umfórini øllum topp trý liðunum.

B36 endurvinnur ikki meistarasteitið, men liðið hefur nógv at spæla fyri og ikki minst fær B36 helst ein avgerandi leiklut í, hvør fer at vinna føroyameistarasteitið í ár.

Komandi trýggjar uppgávnar hjá B36 eru:

KÍ(úti)

NSÍ(heima)

Víkingur (úti)

B36 er 6 stig frammanfyri HB í kappingini um at røkka 4. plássinum og harvið týðandi Europa League plássinum. HB hevur ongan dyst eftir móti topp fyra liðunum, so mest sannlíkt fær HB nógv stig seinastu umførini. Tí hevur B36 neyvan ráð til at tapa meir enn ein ella í mesta lagi tveir dystir seinastu fyra umførini. B36 hevur fingið góð úrslit seinastu tíðina, har liðið hevur fingið 13 stig seinastu fimm dystirnar.

Nordlysid.fo

Føroya Tele skal verða í heimsflokki

Tá Jan Ziskasen tók við sum stjóri í Føroya Tele í november í fjør, var tað við stórum lyftum. So stórum, at fleiri ristu við hævðinum, tá tey hoyrdu hann siga, at ikki bara skuldu føroyingar hava heimsins besta og skjótasta fartelefonet. Vit skuldu eisini fáa meira fyri minni. – Vit hava altíð samanborið okkum við hvussu støðan er í grannalondunum. Nú helt eg tíðina vera komna til at vit vendu hesum á hævðið og lótu útheimin samanbera seg við okkum, sigur hann

- Hatta var kanska ikki tað smartasta at siga, um man hugsar um forrætningina, men eg eri sannførdur um, at vit við at gera hesa íløguna í longdini fáa eina betri forrætning.

Tað sigur Jan Ziskasen, stjóri, tá vit biðja hann fyrhalda seg til eitt tað fyrsta sum hann segði, tá hann hevði tikið við sum stjóri í størstu føroysku fjarsskiftisfyrirkuni, almenna partafelagnum Føroya Tele. Sessurin gjørdist leysur, tá Kristian Reinert Davidsen eftir næstan níggju ár sum forstjóri í samtakinum, gjørdi av at taka við nýggjari avbjóðing sum telestjóri í Grønlandi, og tá nevndin í samtakinum hevði mett og vígað umsøkjararnar til ein av týðningarmestu stjórasessunum í landinum, fall valið á tá 47 ára gamla Jan Ziskasen úr Klaksvík.

Sum við teimum báðum undanfarnu stjórunum, hevði eisini Jan Ziskasen havt sína vinnuligu lívsleið uttanfyri Føroyar, í altjóða risafyrirkuni Kraft Foods. Fyrst í Danmark, síðan í Svøríki og í Onglandi og seinastu 8 árin í Chicago, har hann var tekniskur stjóri.

Kanska var tað hetta sum gjørdi, at hann uttan at himprast setti sær sjálvum eitt so høgt mál, sum at vit í Føroyum skuldu hava heimsins besta fartelefonet.

Hví gjørdi tú tað?

- Fyrst og fremst haldi eg, at vit skulu seta okkum høg mál. Ein fyrirteka sum Føroya Tele hevur stóran týðning fyri føroyska samfelagið og virksemin her, og vit eiga at skipa so fyri, at umstøðurnar í landinum eru so góðar sum yvirhøvur tilber. Eg kom úr USA, har vit hævdu havt 4G í fleiri ár, til Føroya, her vit bara hævdu 3G og eitt breiðband sum hevði stóra útbreiðslu, men ikki hevði nógv høgga ferð, og tað var eftir mínum tykki ikki nóg gott. Tí valdi eg til starvssamrøðuna við nevndini at siga, at mítt mál var, at vit skuldu hava heimsins besta fartelefonet, og at vit eisini skuldu sikta eftir at fáa breiðbandið á sama høgga støði umframt at alt annað, sum Føroya Tele tekst við eisini skal verða í heimsflokki, sigur Jan Ziskasen.

Dimma.fo

Baltalond á breddan

Í heyst setur Norðurlandahúsið Baltalond á breddan við eini røð av videolistaverkum eftir trý baltisk listafólk. Tey eru Deimantas Narkevicius, Katrīna Neiburga og Liina Siib.

Frá 23.september til 14.oktober er tað Deimantas Narkevicius úr Litava.

Deimantas Narkevicius (1964) er útbúgvinn innan standmyndir, men hevur fyrst og fremst arbeitt við filmi og video. Høvuðsevnið í list hansara er søga, sum hann granskar úr einum subjektivum og nútímans sjónarhorni. Í síni rannsakari av úrvaldum søguligum hendingum hevur hann funnið eina nýggja fatan av kroppsligum og sinnisligum fyrbrigdum, og tilgongdin hevur fingið hann at endurskoða sítt egna pláss í heiminum. Deimantas Narkevicius brýtur við ymiskum nýhugsandi frásøguháttum ta linjurøttu søgugongdina og gevur eitt nýtt boð upp á søguna, har fortíð, nútíð og framtíð eru til staðar.

Dimma.fo

Framvegis lítið til av toski á Føroya Banka

Havstovan almennakunngerð í dag árligu heystvirlitstrolingina á Føroyabanka, sum hevur verið gjørd á hvørjum ári síðan 1996. Tað var meira at fáa av hýsu enn vanligt hevur verið seinastu mongu árinum

og áleið tað, sum var vanligt áðrenn 2005. Umleið átta ferðir meira hýsa var at fáa hesaferð í mun til heystvirlitstrolingina í fjør.

Talan var um smáa hýsu, sum helst var gýtt í 2015, sigur Havstovan.

Tað var eisini eitt lítið sindur av smáum toski at fáa, men minsta nøgd nakrantíð av stórum toski, sigur Havstovan á heimasíðu síni Hav.fo.

Fyribilsúrslitini vísa, at tað bert vóru 17 toskar í 24 hálum. Í fjør fekk Magnus Heinason 37 toskar, og í 2014 44 toskar.

Tó er vert at leggja til merkis, at sum nakað nýtt fingur vit fýra smáfiskar (umleið 40 cm), 7 "smáar" toskar (70 cm) og bert 6 "vanligar" toskar (110 cm), sigur Havstovan.

Tey fingur nakað tað sama av upsa, hóast fimm av teimum djúpastu støðunum ikki vórðu tikin í ár.

Eisini kann nevast, at tað var munandi meira hvalspýggja í ár enn í fjør. Magakanningarnar vístu, at

tað var nógv til av bæði smáari og stórari nebbasild, meðan nøgdin av krabbadýrum var sera lítil.

Hitin við botn lá millum 8 og 10,5 gradir, eins og í fjør, sum er umleið ein hálv grad kaldari enn annars hevur verið vanligt.

Nakað av toski, hýsu og mathøgguslokki varð selt til matstovuvinnuna í Havn, upplýsir Havstovan Petur Steingrund var toktleiðari á túrinum.

Kelda: Hav.fo

Dimma.fo

Árni Gregersen, ting.fo 20.09.2016 (06:29)

Nýtt rok um fiskivinnuna

Tøgn hevur valdað um arbeiðið hjá nevndini, sum skal gera uppskot til nýggja lóg um vinnuligan fiskiskap.

Men nú brast fyri nevi.

Fylgibólkarnir báðir - tann vinnuligi og tann politiski - hava nú fingið eitt upprit um, hvat nevndin ætlar at gera.

Fyrst og fremst undirstrikar nevndin, at øll fiskirættindi skulu seljast á uppboði. Tað er gjørt nevndini púra greitt í tí arbeiðssetningi, sum landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum hevur givið henni.

So nevndin hevur als ikki viðgjørt spurningin um besta loysnin er uppboðssøla ella ei. Uppgávan er at vísa á, hvussu ein uppboðssøla kann gerast.

Vinnan er í luftini um hetta og Herálvur Joensen, stjóri í Føroya Reiðarafelag, finst hvassliga at, at uppgávan hjá nevndini hevur verið so bundin.

Setnignurin hevur alla tíðina verið, at marknaðartilgongd til fiskivinnurættindini, er partur av arbeiðssetninginum. Tí undrar tað eitt sindur, at júst ein limur í nevndini nú finst at arbeiðssetninginum, sum ananrs hevur verið altment kendur síðani nevndin fór til arbeiðis.

Sum ting.fo skilir, so fer ein aptur av nevndini at koma við einum alternativum uppskoti til lógina, sum mótsæl til teir báðar mátarnar, uppboðssøla av fiskirættindum annars verður skotin upp at gera.

Fylgibólkarnir báðir hava fund við nýskipanarnevndina seinni í vikuni og uppskotið skal latast landsstýrismanninum 1.oktober.

In.fo

Sólvit Nolsø 20.09.2016 (08:56)

Lat alivinnuna fáa frið

Magnus Rasmussen, løgtingsmaður fyri Sambandflokkinn, ávarar í lesarabrævið í dag, ímóti at órógva alivinnuna ov nógv.

Hann sipar til tíðargreinina hjá Poul Michelsen herfyri, har hann læt frætta, at arbeitt verður við eini nýggjari alilóggávu.

Magnus Ramussen sigur m.a., at alivinna í Føroyum er í heimsflokki og hevur arbeitt seg upp á tindin undir verandi skipan. Tað merkir, at skipanin riggar og ikki er neyðugt at gera stórar broytingar í nøkrum, sum riggar sum tað skal.

Magnus Rasmussen sigur, at heldur skuldi landsstýrismaðurin arbeitt fyri at fáa alla vinnuna lívfrøðisliga burðardyggja.

In.fo

Skráseta djórasjúkur

Føroyar eru nú við í skrásetingini hjá Altjóða Djóraheilsustovninum (OIE).

Tað skrivar Heilsufrøðisliga Starvsstovan á heimasíðu sínari.

Altjóða Djóraheilsustovnurin hevur eina skráseting, har lond kunnu skráseta sjúkustøðuna hjá djórum á sjógvi og á landi.

Higartil hevur starvsstovan lagt upplýsingar inn um støðuna hjá fiski, fyrru hálvu av inniverandi ári 2016. Hetta skal gerast afturvirkandi til 2013 umframt at aðrir upplýsingar verða skrásettir leypandi.

Ein av orsøkunum at Føroyar eru við í hesi skráseting er tann, at fleri lond vilja tryggja seg ímóti sjúkum tá tey innflyta okkara fisk.

Heilsufrøðisliga Starvsstovan sigur, at serliga 3. lond sum Kina og Rusland ynskja at síggja upplýsingarnar á hesum lista.

In.fo

Bosnia-Hersegovina á veg inn í ES

Alt bendir á, at Bosnia-Hersegovina er eitt komandi ES limaland.

Bosnia-Hersgovina byrjaði tað, ið verður kallað Stabilisation and Association Process, ið er vanliga leiðin hjá einum balkanlandi inn í ES.

Ætlanin bleiv gjørd fyri at útvega balkan londum ein móguleika at gerast limur í ES, við at implementera nøkur politisk og búskaparlig mál, við tí endamálið at fáa friðarlig viðurskiftir millum londini í økinum.

Evroparáðið sigur í viðmerkingum, at um Bosnia klárar at yvirhalda punktini í Keypmannahavn avtaluni, so er tað ein sjálffylgja, at Bosnia-Hersegovina gerst limur í ES.

Keypmannahavn avtalan inniber, at eitt land, ið miðar eftir at gerast limaland, skal gera átøk móttvegis fólkaræðisligum stýri, mannarættindum og skal implementera ein marknaðarbúskap. Sambært Evroparáðnum, so er Bosnia-Hersegovina væl ávegis.

In.fo

Átta fólk handtikin

Átta mans eru handtiknir í samband við atsóknina í Nice 14 juli, tá ein lastbilur koyrði ígjøgnum eina mannamúgvu, ið var komin saman at hátíðarhalda Bastille dagin.

86 fólk lótu lív í atsóknini.

Yvirgangsfelagsskapurin Islamskur Statur tók ábyrgd av atsóknini, ið bleiv framd av Mohamed Lahouaiej Bouhlel, einum tunesa við fronksum borgaraskapi.

Allir átta, ið nú eru handtiknir hava samband við Bouhlel.

In.fo

Bretsk fiskifør fáa ikki manning

Bretskir fiskibátar hava torført við at fáa manning og ofta stendur so illa til, at teir fáa ikki loyst.

Angus MacNeil, tinglimur fyri SNP úr Hebridunum, hevur nú sett ein spurning til Robert Goodwill, immigratiónsmálaráðharra í bretsku stjórnini.

Orsøkin er tann, at ofta hava bretska fiskifør útvega sær manning uttanfyri evropiska búskaparliga øki, tí torført er at fáa manning aðrastaðni frá. Tað er tó ikki altíð, at teir, ið skulu koma til Evropa fyri at mynstra fáa arbeiðsloyvi og verða tí noktaðir atgond. Hetta hevur m.a. við sær, at summir bátar sleppa ikki avstað.

Tí vil Angus MacNeil hava Robert Goodwill at svara uppá, um tað ikki er gjørligt at fáa eina serskipan til fiskifør, ið mangla manning og hava móguleika at útvega sær hana uttanfyri ES.

Bretska stjórnin hevur higartil sagt, at manning av skipum er ikki eitt mál fyri stjórnina, men fyri vinnuna. Hesum er Angus MacNeil tó ikki samdur í, tí málið er av stórum týðningi fyri nógv lokaløkir, serliga í oyggjunum norðanfyri og í norður Skotlandi, og tí eigur stjórnin sín lut í málinum eisini.

Angus MacNeil sigur, at trupulleikin ger seg serliga galdandi í teim smærru fiskiførunum og hjá teimum, ið royna eftir botnfiski. Pelagisku bátarnir hava ikki somu trupulleikar.
In.fo

Alsamt færri ung roykja

Deildin fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu hevur gjørt eina kanning av 9. floks næmingum umhugburð og atburð viðvíkjandi m.a. rúsevnum.

Kanningin hevur verið gjørd síðan 1995 við eini fýra ára millumbili. Kanningin, sum nú er almannakunngjørd var gjørd í 2015.

Allir 9. flokkar finga móguleikan at verða við og tilsamans eru tað 88.3% av næmingunum, sum hava svarað kanningini.

Kanningin er long og tað eru nógv evnir, ið spurt verður um, men nøkur av lyklátølunum eru sum fylgjandi:

Sigarettir: 8% av 9. floksnæmingum siga seg hava roykt minst eina sigarett dagliga, seinastu 30 í Finlandi var talið 11% og í Danmark var tað 9%. Svøríki, Ísland og Norra liggja øll undir okkum í samlaðar yvirlitinum. Norra er niðast, samlað sæð, á øllum yvirlitinum, har 2% av 9. floks næmingunum siga seg roykja dagliga. Bulgaria er ovast. 25% av teimum spurdu siga seg roykja dagliga.

Royking hevur verið í støðugari minking seinastu árinum. Í 1996 søgdu 39% seg roykja dagliga, men talið hevur verið í minking hvørt ár síðan tað, einasta undantak er kanningin í 2003, og er, sum sagt, komið niður á 8% í seinastu kanning.

Rúsdrekka: 19.2% siga seg ongantíð hava roynt rúsdrekka, 30.9% siga seg ikki hava roynt tað seinastu 12 mánaðirnar og 62.3% siga seg ikki hava roynt rúsdrekka seinastu 30 dagarnar.

Í 2011 vórðu tað 55.7% av teimum spurdu, sum ikki høvdu roynt rúsdrekka seinastu 30 dagarnar.

10.3% sögdu seg hava drukki seg full minst einaferð seinastu 30 dagarnar, sum er sama úrslit sum í 2011, tá 10.5% sögdu seg hava drukkið seg full minst einaferð seinastu 30 dagarnar.

Samaumtikið liggja vit niðarlaga samanborðið við hini evropisku londini, men grannalondini Svøríki, Ísland, Norra og Finland liggja øll niðanfyri okkum í nýtslu av rúsdrekka.

Snús: Tað eru alt fleiri, ið brúka snús í seinastu kanning í mun til undanfarnar kanningar. 15.6% siga seg hava roynt snús seinastu 30 dagarnar. Í 2007 var talið 4.5%. Tað var ikki spurt um snús nýtslu í 2011.

In.fo

Miðlahúsið hevði herfyri eitt átak, ið vísti á trupulleikar, avleiðingar og vandar av rúsevnismissnýtslu í Føroyum. Vit tosaðu við avvarðandi og myndugleikar, ið vístu á trupulleikar, ið standast av at ung detta í missnýtslu.

Heilsukanningin av 9. flokkum kann staðfesta, at trupulleikin er ikki so útbreiddur, men meira isoleraður enn so.

Til dømis vórðu tað 94.1%, ið siga seg ongantíð hava roynt marihuana ella hassj, meðan 1.2% høvdu roynt tað teir seinastu 30 dagarnar. Talið var 1.3% seinastu kanning.

Viðvíkjandi teimum høvdu rúsevnum, eru tað ógvuliga fá, ið hava roynt tað. 99.6% hava ongantíð roynt ecstasy, 99.8% hava ongantíð roynt amfetamin og 99.6% hava ongantíð roynt kokain. Somu tøl gera seg galdandi fyri teirra, ið ikki hava roynt tað seinastu 30 dagarnar.

Hetta er í samsvar við tað, ið m.a. SSP umboðið, ið Miðlahúsið hevði við í panelfundinum, segði. Mariann Reinert segði, at tað var umráðandi ikki at gera hetta til ein samfelagstrupulleika, men til ein trupulleika, ið var stórur har hann rakti.

In.fo

Nógvur vindur av suðri tarnar flogferðsluni í kvøld

Atlantic Airways boðar í kvøld frá, at ringa veðrið fer at ávirka flogferðsluna.

Atlantic boðar frá, at RC459 úr Keypmannahavn er avlýstur. Hann lendir væntandi í Vágum í morgin, mikudagin 21. september kl. 08:00.

RC491 úr Barcelona er farin til Stavanger. Hann lendir væntandi í morgin, mikudagin 21. september kl. 08:30.

RC 402 úr Reykjavík er avlýstur. Hann lendir væntandi í morgin, mikudagin 21. september kl. 13:00.

RC401 til Reykjavíkar er avlýstur. Hann fer úr Vágum í morgin, mikudagin 21. september kl. 09:20. RC430 til Bergen mikudagin 21. september er seinkaður. Hann fer væntandi úr Vágum kl. 09:00.

Ferðafólk verða biðin um at fylgja við á heimasíðuni atlantic.fo

In.fo

Hava kríggjast móti yvirgangi í 15 ár

Í dag eru 15 ár liðin, síðani George W. Bush kunngjærði fyri amerikansku kongressini, at nú byrjaði kríggið móti yvirgangi.

- Okkara kríggj móti yvirgangi byrjar við Al-Qaeda, men tað steðgar ikki har. Tað steðgar ikki, fyrr enn hvør einasti yvirgangsbólkur, ið røkkur um allan heimin, er funnin, steðgaður og sigraður, segði George W. Bush.

Seinastu árin eru heimurin broyttur nógv, nógv stjórnir eru broyttar, einaræðisharrar koppaðir og yvirgangsleiðarar dripnir. Kortini er yvirgangur ein eins stór hóttan sum tó, um ikki størri.

Fyrsta stigið í herferðini hjá amerikanska herinum, var at gera innrás í Afghanistan, har Taliban hýsti Al-Qaida. Hetta var 7. oktobur 2001. Longu í novembur høvdu amerikanskar herdeildir tikið Kabul, meðan Taliban og Al-Qaida fjaldu seg í fjallaøkinum millum Afghanistan og Pakistan.

Friður gjørdist tó eingin, og líkt er til, at amerikanarar og eingilsmenn sóu møguleikan at sleppa av við eina aðra plágu í miðeystri, nú teir kortini vóru har. Onkur vil vera við, at tað vóru lokkandi ríkidømi oljunnar, í dróg londini inn í Irak, men sjálvur søgdu teir, at teir høvdu prógv fyri, at Saddam Hussein hevði hópoyðingarvápni og teir óttaðust, hvat kundi henda, um hesi vápnini endaðu í skeivum honum.

Í mars 2003 gjørdi USA tí innrás í Irak. Eisini her var mótstøðan lítil og tveir mánaðir seinni kunngjærði George W. Bush, at innrásirnar vóru fullførðar. Í desember varð Saddam Hussein funnin í eini holu.

Trý ár seinni, í desember 2006, varð hann hongdur. Fimm ár seinni, 2. maí 2011, varð Osama Bin Laden funnin og skotin í Pakistan.

Í 2013 kunngjörði Barack Obama, at kríggjð móti yvirgangi var av. Hann kunngjörði í valstríðnum, at hann skuldi taka allar amerikanskar stríðsmenn úr Afganistan, umframt at hann skuldi steingja fangaleguna í Guantanamo. Í 2013 skuldi stríðið miðsavast um eina nýggja hótta á altjóða pallinum, ISIS.

Enn eru amerikanskir hermenn í Aghanistan og Irak og seinastu boðini frá forsetanum eru, at seinastu hermenninir ikki fara úr økinum fyrr enn í 2024. Enn sita yvirgangsmenn undir illgruna í fangaleguni í Guantanamo. Og enn verða yvirgangsálop framd um allan heimin.

Seinastu trý árin hefur talið av deyðum í yvirgangsálopum ligið um 30.000 hvørt ár, væl hægri enn undanfarin ár. Tað hoyrir tó til søguna, at av øllum yvirgangsálopum, so eru tað einans trý prosent, sum raka lond í vesturheiminum. Tey allar flestu vera framd í Irak, Sýria og Nigeria. Hinvegin, so hava færri enn 100 fólk latið lív í yvirgangsálopum í USA síðani kríggjð móti yvirgangi byrjaði. So á tann hátt hefur tað kanska verið væl eydnað, fyri amerikumennt.

In.fo

- Vil hava hjúnabandslógina aftur í tingið

Hvør er tað, sum politiskt ikki vil hava hjúnabandslógina aftur í tingið og hví?

Jógvan á Lakjuni sigur seg hava fingið innlit í viðurskifti viðvíkjandi samtyktu broytingarnar í hjúnabandslógina og hann heldur, at tørvur er á, at tingið aftur kann viðgerða málið.

- Í innliti, sum eg havi fingið í sambandi við hjúnabandslógina, sæst, at lögfrøðingar í Danmark hava fleiri viðmerkingar og eisini uppskot um broytingar til tað, sum Løgtingið samtykti í vár – og tað er greitt, at tað eru viðurskifti og avleiðingar av uppskotinum, sum ikki hava verið umrødd, tá ið málið varð samtykt í Løgtinginum, sigur Jógvan á Lakjuni.

Í fyrispurninginum, sum hann í morgin fer at seta lögmanni, sigur tingmaðurin, at danir mæla til at broyta uppskotið og tí er neyðugt at koma aftur í tingið við tí.

- Men úr Føroyum koma boð, at politiskt er ynski um ikki at leggja málið fyri Løgtingið aftur. Hetta er sera álvarsamt. Eftir mínum tykki er hetta størsta mál, sum nakrantíð hefur verið á tingi, har túsund ára vísdómur og praksis viðvíkjandi hjúnalagi verða sett til vikis – og her fer man uttan um allar vanligar mannagongdir – og fær enntá umsitingina at spæla við. At Føroya lögmaður og landsstýrið skulu fara so lætt um demokratiskar mannagongdir millum Danmark og Føroyar, er ræðandi, sigur Jógvan á Lakjuni.

- Málið eigur sjálvandi, alt sum tað er, at koma aftur í tingið við teimum broytingum og viðmerkingum, sum danir mæla til at gera, heldur tingmaðurin.

Tað er í morgin, at fyrispurningar eru á skránni í tinginum, og lögmaður millum annað skal svara hesum frá Jógvani á Lakjuni.

In.fo

Danskarar vildu sagt tað smakkar sum hosur

Ræst omaná ræst.

Ræstur fiskur og garnatálg er á menu'ini, tá ið Chili Klaus og Jacob Haugaard bjóða til sendingina "Chilie Klaus indtager Norden" á Tv2 í Danmark í kvøld.

Tað er fyrsti partur av sendirøðini, sum er á skránni í kvøld. Jacob Haugaard er ikki fastur partur av sendingini, men orsaka av sínum tilknýti til Føroyar varð hann boðin við sum ferðaleiðari.

- Í Danmark vildi man hildið hetta var lívsfarligt, men tað er sera heilsugott, sigur Jacob Haugaard um fiskin.

Tað smakkar av fiski eru teir báðir samdir um, men sterki smakkurin ger, at teir báðir fáa eina serstaka kenslu.

- Tú merkir, at tú ert livandi, sigur Chili Klaus um sterka smakkin.

- Tað er eitt sindur sum, tá man ikki hevur busta tenn í tríggjar, fýra dagar, sigur Chili Klaus um ræstan fisk og garnatálg.

In.fo

Andlát

Martha Ljósheim, ættað av Økrum, búsitandi í Havn, andaðist á Landssjúkrahúsinum sunnudagin 18. september, 93 ára gomul.

Alfred Poulsen, Saltangará, ættaður av Eiði, andaðist leygarkvøldið 17. september, 88 ára gamal.
